

DEVECSERI UJSÁG

Társadalmi, közgazdasági és politikai hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 8 pengő
Fél „ 4 „
Negyed „ 2 „
Egyes szám ára 20 fillér

Felelős szerkesztő:
Dr. SOMOGYI KÁROLY

Kiadótulajdonos:
HUSS FERENC

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Devecser, Klapka-ucca 16.
TELEFON 23.

Ide intézendők a lapot érdeklő minden-
nemű közlemények

A bajok forrása.

Árvíz öntötte el a nemzetek vetését, pusztul a gazdaság alatta; kivész a reménység a földön. Az égen pedig újból viharfelhők gyülekeznek. Az ősgyűlölet villámain, romboló jégveréséit rejti magában a tarjagos felhők halálos sötéteje.

A világháború romboló árja trónokat söpört el, országokat tépett darabokra. Milliós évek ősfolyók medrét erőszakos módon a hegnyek felvezették. Magyarország életreit elvagták, karjait, lábait leszabdalták; aztán főbe is verték. Elkábultában az örület rémségeit művelte az ágy, a szivben megfagyott az érzés. Önkezeléssel tépte önmagát a nép. Magyarország teste csupa seb, csupa forradás. Az önmaga ejtette sebek mégis mintha gyógyulóban volnának s a szív megfagyott érzése mintha lágyulni kezdene.

A közös nyomorúságban egymáshoz közelednek a magyarok, de a világ népei is; mert hiszen seb nélkül nem maradt senki. Mert az egész földi világ termő talaján ott áll még a vér-özön árja — Oroszországban még háborgó tenger, máshol tavak, tócsák, fel-felfakadó vadvizek ölik el a tenyészetet...

Ezeket a vészthozó s a pusztulás gombáit termelő mocsarakat pedig le kell csapolni.

Országok, népek és egyének vak-ságig menő rövidlátásukban egyelőre még azon dolgoznak, hogy az életől mocsárvizeket a maguk földjéről el a más mezejére vezessék. Oroszország pedig a bolsevizmus véres tengerét az egész világra akarja rázudítani.

Magyarországon is egyik társadalmi osztály a másik mezejére igyekszik átvezetni az áradatot.

Pedig jobban tenné a tőkés, munkás, iparos, földmives, kerekedő stb., ha gyűlölködés helyett megértéssel lenne egymás iránt, mert hisz az egyik baja a másiké is.

Jobban tennék a nemzetek, ha az örült fegyverkezés helyett a közös nyomorúság megszüntetésének módjairól tanácskoznának. A nép, az „Istenadta nép” mindenütt hajlandó a békességre. Csak az ugynevezett vezetők bünösek, akik akár elvakultságból, akár rövidlátásból, akár saját egyéni hasznuk érdekében, sokszor hiúságuk jóllakatása végett, a népeket egymás ellen uszítják.

Kétségtelen, hogy ez a bajok forrása. Mert bárha a létért harcolni kell az embernek e földön, ez a harc nem irányulhat egymás ellen, nem irányulhat arra, hogy erőhatalomra támaszkodva egyik ember, egyik nemzet a másikat kizsákmányolja. Az egész világot egy nemzet sem képes egyeduralma igájába fogni. Mégis az u. n. „nagy nemzetek” erre törekcszenek. A föld kincseinek, az elme nagyszerű vívmányainak, a verejtékes munka örösi eredményeinek kilencven százalékát ezen szörnyűséges harc eszközeinek előállítására emészti fel. Mert hiába akar egyik ember vagy egyik-másik nemzet „jó” lenni, békében élni akkor, amikor a másik élesre fent fegyverrel áll a háta megett, hogy megtámadja és kirabolja. A gyűlölet mai világában míg az egyik kéz az ekeszarvat fogja, a másik kénytelen a munka védelmében kardot szorítani.

A gazdasági harc pedig nem a tisztességes verseny, a „győzőn a jobb” fegyvereivel folyik, hanem a hadseregek emberölésre rettetenes tökéletességgel felszerelt tömegeinek fenyegetése alatt. A Rómába betört barbár vezér, mikor a béke váltságdíját képező aranyat mérlegelte s a mérleg arannyal megrakott serpenyője tulontul lebillent és a rómaiak ezt kifogásolták: kardját dobta a másik serpenyőbe e kiáltással: Jaj a legyőzötteknek!

A mi mérlegünk serpenyőjében is ott van még ez a kard, ellenségeink hatalomszava, de mintha mégis vesztett volna már sulyából. A népek kezdik megérteni egymást. Hatalmas államférfiak és elmék dolgoznak az igazi

béke megteremtésén. Mi „jó magyarok” reméljük, hogy ezen igyekezet eltömi a bajok forrását. S.

Dr. Schandl Károly beszéde.

Elmondta a devecseri járási közművelődési és gazdasági egyesület 1928. március 15-iki választmányi ülésén.

Ezen gyakorlatias és széles látókörű előadásból feljegyeztük a következőket: Szólok úgy érzi, hogy ezen első alkalommal, mikor együtt van a járás vezetői körével, kötelessége bizonyos információkat nyújtani személyi és egyesületi terveit illetően:

Hat és fél évet töltött el mint politikai államtitkár a földmivélsügyi minisztériumban, ahol a legnagyobb bizalom és ragaszkodás jeleivel halmozta el. Most saját kérelmére bizonyos változás történt, mely a miniszterelnök intencióinak felel meg. A földmivélsügyi minisztériumban kerékvágásban vannak a dolgok.

A magyar mezőgazdaságot minden oldalról erős világverseny támadta meg; létalapjában van megtámadva. A versenytermelés programja fel lett állítva: többet, jobbat és olcsóbban kell termelnünk. Evégből szükséges a mezőgazdasági hitelviszonyok rendezése. A földhadiszálláson működő vezérek munkatársukat egy külön hadszíntérré küldték ki evégből. Meg kellett ígérnie, hogy marad a régi összeköttetés; lényegileg marad a miniszterelnök legközelebbi munkatársa; mindenkor mellette lesz. Új munkakörében önállóbban tud dolgozni és a mezőgazdasági hitel érdekében többet tud tenni, kapcsolatos ez a munkakör, a földmivélsügyi miniszter programjával: a mezőgazdasági termelés és értékesítés támogatásával.

Az Országos Központi Hitelszövetkezetből egy olyan hatalmas pénzüzetnek kell kifejldnie, mint a német „Preussen-Kassa”, mely még az állambanktól is tudja magát függetleníteni és a kamatlábat le fogja szorítani. 15—16% mellett a mezőgazdaságnak tönkre kell mennie.

Új állásában a másik oldalon a parlament felé is szabadabban fog tudni dolgozni, a minisztert erősebben tudja támogatni, a parlamentben is aktívabb szerepet fog vehetni.

Állását megválasztás után nyerte el s így nem összeférhetetlen a képviselőséggel.

Nemcsak ez irányban, hanem a kerület érdekében is sokkal erősebben tevékenykedhetik. Választóival sürűbben találkozhatnak. Kétségtelen, hogy bizonyos adósságai voltak régebbi kerületében is, azokat is rendezni kellett a csongrádiakkal szemben. Az obligók alul már ott is

Fontos a szőlővesszők megbízható helyről való beszerzése !!!

Szőlőoltványok: Sima és gyökeres **R paria** és **berlaodieri**. Hazai és **óthillo** gyökerek, teljes szavatossággal kaphatók államilag ellenőrzött teleptüknön.

Badaonyvidéki Szőlőtelep Kezelősége
Tapolca, Fő-utca (Tóvesdy-féle házban.)

H I R E K

KÉZIMUNKA.

(Egy eltépett levélből.)

... Köszönöm, hogy írt, Édeskedves. Biztat: írjak, meséljessék. De a mesék mind-mind elmentek, lássa!

„Én — írja — sokat kézimunkázom, himezgetek...”

— Közben mosolyog, szinte látom, tengerszemű merengnek. És zizeg a selyme, patlan a vászna.

— Ne himezgesen, Édeskedves!

„Az ám, — írja — de sokat kell dolgozni egy szegény lánynak...”

— De mikor mindig meséje van a kézimunkának! — Én szeretem ugyan a kézimunkát — ám meg is értem a meséjét. A szomorúságát! Az egyiké csupa könny, csupa visszafojtott bánat. A virágok: vászonra, selyemre hullt könnyek, álomnak maradt álmok. Egy másik: megnemértett érzés tüvel, selyemmel virágba himezve. Nefelejcsét mennyit látam már: melyik szivnek nincs nefelejcsé?! ... Láttam olyan himezett virágot: amelyből merő sóhaj szállt felém. Ilyent sokat láttam: ja legtöbb szív sóhajgazdák, örömszegény...

— Láttam valami borongott. Mintha csak azok himezgetnének: akik nem teljesen boldogok...

— Ha látnék egy olyan miliót, vagy csak egy tenyérnyi zsebkendőt: melyen a boldogság virága van! — Ilyent himezgesen Édeskedves, akkor újra mesélni kezdek. A boldogságról — boldogan (p. i.)

— Képviselőnk kitüntetése. A hivatalos lap keddi száma közli, hogy a kormányzó Schandl Károly dr. államtitkárnak, kerületünk nagynevű képviselőjének, több mint hat éven át kifejtett érdemes működése és a földművelésügyi terén szerzett különös érdemei elismerésül a II. oszt. magyar érdemkeresztet adományozta. Öszinte, igaz örömmel kelt bennünk szeretett képviselőnk újabb kitüntetése, mely a legfelsőbb helyről elismerése soha el nem hervadó, eredményekben páratlanul gazdag közéleti működésének. Képviselőnk, aki tudvalevőleg az O. K. H. vezérigazgatója lett, kedden bucsuzott el a földművelésügyi minisztérium tisztviselőitől, akik a távozó államtitkár bensegése, meleg ünnepszékben részesítették.

— A Somló védelme. A következő levelet kaptuk: Tekintetes Szerkesztőség! Több

szép cikket olvastam b. lapjokban a Somlóhegy megvédéséről. Gyakran elnézegetem ezt a gyönyörű hegyet a vasutól, a környező hegyekről és minél tovább nézem, annál inkább kialakul bennem a vélemény, hogy a hegy körvonalai, de különösen annak kupuszterü tejeje, egy kis képzelőtehetséggel a magyar szent korona jellegzetes körvonalaihoz hasonlítanak. Csak egy hiányzik róla! A kiemelkedő kúpon a szent korona ősi ferde keresztje! ... Önként támadt bennem az a gondolat, hogyha ezt a magyar korona ferde keresztjét — persze a hegy nagyságához arányos méretekben — felállítanák, ezzel megkoszorúznák ezt a páratlan hegycsúcsot, akkor ez a ragyogó kereszt — mert ragyogónak kellene lennie — nemcsak az egész környéknek, a vasuton utazó közönségnek gyönyörű, áhitalkeltő látványa lenne, de örök időkre megvédené őseink e kereszt a Somló-hegyet minden barbár kéz brutális támadásától! Felvetem a gondolatot; ha pártolásra talál, magam is sietni fogok szerény adományommal a kereszt felállításához hozzájárulni. F. Z.

— Egészségügyi előadás. A múlt vasárnap délután 2 órakor a kath. iskola helyiségében az iskolánkivüli népoktatás keretében dr. Kondor István körorvos egészségügyi előadást tartott nagyszámú hallgatóság előtt. Ez alkalommal megvizsgálta a betegségre hajlamos és betegség gyanújában levő iskolás gyermekeket, akiknek gyógykezelésére nézve megfelelő utasításokat adott.

— Az új évnegyed küszöbén tiszteltetlek kérjük olvasóinkat az előfizetések megújítására és a hátralékok mielőbbi szives beküldésére.

— Beszámoló. Dr. Jókay-Ihász Miklós, a nagyvázsonyi választókerület országgy. képviselője március 25-én délután tartotta beszámolóját Kolontáron nagyszámú hallgatóság előtt. A képviselő délután 2 órakor érkezett a községbe, hol az iskola előtti téren egybegyűlt nagyszámú közönség — melynek befogadására az elemi iskola kicsinynek bizonyult — harsány éljenzéssel fogadta. Megérkezésekor a leventecapat dísz-szakaszának tisztelgése után Kolontár község derék birája, Tárnczos János kispap szívből jövő, keresetlen szavakkal üdvözölte, mely üdvözlésre válaszulva, megkezdte beszámolóját. Beszámolójában ismertette az országgyűlésnek és a kormányknak eddigi munkásságát és annak nagy jelentőségeit. Beszámolóját mindvégig élénk érdeklődéssel hallgatták, mely után a népszerű képviselő több látogatást tett a községben.

— Szervezkedés. E hó 25-én a devecsari járási közművelődési és gazdasági egyesület megkezdte a járásban szervezeti munkáját. E célból dr. Karsay Sándor, az egyesület agilis ügyvezető elnöke, Lestyán János járási testnevelési vezető, dr. Csorba Géza tb. főszolgabíró és Markos Gyula, Devecsér köz-

szabadult. Így teljes erőt a devecsari kerület érdekeinek felsegítésére fordíthatja. Ezért jelentkezik mint buzgó munkatárs, aki részt akar venni az egyesület munkájában, annyival is inkább, mert ahol az illetékes tényezők közt, a hatósági és társadalmi tényezők közt a készség megvan, a teljes sikernek kell bekövetkeznie. Belák Endre főbíró ur nemcsak szociális érzékel van megáldva, nemcsak a közigazgatás első tisztviselője, hanem gazdasági, társadalmi ügyekben is annyira agilis, hogy munkája folytán az egyesület programja könnyebben lesz keresztülvihető. Itt van dr. Magyar Károly, aki mindig itt van, mindig támogat, itt van dr. Karsay Sándor az ügyvezető lendületes lelkesedésével, itt vannak a községi vezetők mind.

Minden évben meglátogatója szóló a kerület legkisebb községét is, ezen látogatásokat össze lehetne kapcsolni az egyesület szervező körútjaival.

Minden faluban meg kell alakítani a szervezetet. Ahol van valamilyen egyesület, nem szükséges újat alakítani, hanem azt kell életre kelteni, a járási egyelet működéséhez tagul bevonni, a kispap, iparos és munkásosztályt tömöríteni. A Faluszövetség szervezeteit kell megcsinálni, illetve ezen országos szervezetbe bekapcsolódni, melyre a kormányzó ur Öfömméltóság is nagy súlyt helyez. Népkör, olvasókör, legényegylet, ifjusági egyelet maradjon meg annak, csupán lépjen be tagul a szövetségbe s legyen egyuttal a járási egyesületnek is helyi szervezete. A falusi nép olyan szegény, hogy nem kell elijeszteni azzal, hogy egyszerre háromféle tagdíjat is fizessen. Csekély tagdíjnak kell lenni, évenként 1—2 pengő elég, de azért kapjon is valamit, mert ha nem, akkor hamar megunja. Olcsó helyilapot nyujtson a faluszövetség tagdíj fejében.

Ami az egyesületi programot illeti, szó van a polgári iskoláról, autóbusz járatokról és az utak kiépítéséről. A pápa—veszprémi utat az állam vette kezelésbe. Ennek ellenében a vármegye vesz egyes utvonalatokat vármegyei kezelésbe. Oda kell hatni, hogy a devecsari járás utligyeit karolja fel. A polgári iskolát különösen az iparosság szempontjából támogatja. Azonban szükséges volna, hogy a kispapok fiait is szakoktatással lássuk el. A téli gazdasági iskolák felelnek meg a földművelő nép igényeinek. Ezekben november—március hónapokban folyik az oktatás, amikor a fiu munkaerejét a kispapza nélkülözni tudja. Ezek iskolák teljes gazdasági kiképzést nyujtanak.

Egy ilyen iskola felállítását kellene kérni Devecsérben, mert ez nem terhelne meg sem a községet, sem a járást, mert a tanerőkről és a felszerelésről az állam gondoskodik. Ez egy olyan cél, melyet egy-két éven belül meg lehet valósítani, de sietni kell, hogy más járás meg ne előzőn. A pápat földműves iskolánál átszervezés van folyamatban egy középfokú gazdasági intézeté, úgy hogy a devecsari ennek helyébe léphetne.

A versenytermelésbe kapcsolódják be a járás közönsége. A talaj nem elsősorú, azt javítani kell okszerű műveléssel; műtrágyával. A termelés megjavítása érdekében támogatni kell a kispapokat.

Igéri végül szóló, hogy a jövőben — mint egy államtitkár, aki nem bukott meg — még többet tehet, mint eddig tehetett.

Az anyagi gondok nehéz napjaiban,

amikor ugyszólván senkinek a keresete nem fűdi a kiadásokat

szép pénzt kereshet

mint fő- vagy mellékfoglalkozással, ha értékes és érdekes könyveinknek részletfizetéses terjesztésére vállalkozik. Mi ugyanis megtanítjuk, hogyan kell eladni könyveket részletfizetésre. A mi kiadványaink mind márkás, irodalmi művek, amelyeknek terjesztésével tehát tisztességes megélhetést vagy minden esetre szép mellékjövődélmet biztosíthat magának. Még ma írjon díjtalan ismertető nyomatványokért, amelyeket szívesen megküld a,

»PALLADIS« könyvosztálya
Budapest, V., Alkotmány-u. 4.

Enriló

az a kítőnő kávépótló, melynek egyetlen háztartásból sem szabad hiányoznia.

Szemekávéyszerű ize, finom zamataja, kiadósága a legolcsóbb családi itallá teszi.

Egyetlen kísérlet meggyőzi Önt e gyártmány kítőnő minőségéről.

Enriló minden fűszer és gyarmatárkereskedésben kapható.

Kizárólagosan gyártja:

Franck Henrik Fiai R. T.
Budapest,
Nagykanizsa, Mezoszentjános.

ség birájának kíséretében Tüskeváron délelőtt 11 órakor gyűlést tartott, melyen a körjegyzőség valamennyi községének polgárai nagy számban jelennek meg. Dr. Karsay Sándor lelkes beszédben ismertette az egyesület célját, hangsúlyozva a Torna-patak szabályozásának és az utak feljavításának szükségességét, rendkívüli fontosságát a mezőgazdaság szempontjából és kérte az egyesület támogatását, mely önzetlenül kíván a köznek szolgálni. A közönség feszült figyelemmel és megértéssel hallgatta végig az érdekes okfejtéseket, majd dr. Havas Kornél karakószörcsöki földbirtokos mély gondolatú zárószavaival a gyűlés véget ért. Délután 3 órakor Somlóvásárhelyen tartott gyűlést, melyen ugyancsak számosan jelentek meg s azon *Beutak* Endre főszolgabíró, *Antal* Lajos esperes, *Balogh* Mihály gyógyszerész, dr. *Széphegyi* Ferenc ügyvéd és szép számban a helyi és környékbeli birtokosok is részt vettek. Antal Lajos esperes megnyitja után dr. Karsay Sándor itt is ismertette az egyesület céljait, kiemelve többek között a somlói pincészövelkezet nagy jelentőségét a szőlősgazdákra nézve. A nagy szeretettel és lelkes megértéssel fogadott előadással a gyűlés véget ért. Gyűlés után az egyesület központi vezetősége Antal Lajos esperes vendégszerető házához tért be rövid időre, a hol a falu sok ügyének-bajának orvoslásáról is folytatott eszincserét. Bizton hisszük és reméljük, hogy a járás többi községe is ezen előadásokat — melyek folytatása még a tavasz folyamán tervbevetetett — megértéssel fogadja és támogatásával lehetővé fogja tenni, hogy az egyesület célját és különösen a falu érdekében kifejtendő munkálkodását eredményessé tehesse.

— Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter *Andráskovits* József devecseri I. osztályú állampénztári tisztet a IX. fizetési osztály A. fizetési csoportjába állampénztári főtiszté kinevezte.

— „Bujdosó gyöngyosor“ *Darnay* Kálmán Balaton és Bakonymenti várakról szóló — régi várképekkel ellátott — történeti regénye megjelent a Pantheon Irodalmi Intézetnél. Az országszerte nagy érdeklődést keltett művet kedvezményesen árón szerezhetik be bérmentve, kik arra, míg a szétküldés tart, a szerzőnél (Sümege, Zalamegye) előfizetnek. A könyv ára fűzve 5 P, diszkötésben 8 P.

— A devecseri anyakönyv. *Születés*: Márc. 9. Bocsor István fm. és neje Kupovics Erzsébet fia János rk. Március 11. Fazekas Eszter háztart. (Pusztamiske) leánya halva született. Márc. 24. Mester Sándor fm. és neje Cszmadia Lidia leánya Mária ref. Márc. 19. Elmán Elza varrónő fia József Endre r. k. Márc. 20. Molnár Jenő állampénztári tiszt és neje Czinder Julianna leánya Sarolta rk. Márc. 22. Baráth Lajos kisbirt. és neje Szunics Ilona fia Ferenc rk. Márc. 23. Molnár István kisbirt. és neje Károvcics Anna fia Gábor rk. — *Somogyi* Gyula fm. és neje Kneisz Erzsébet leánya Margit rk. — *Kaukal* József gazd. cseléd és neje Szekeres Mária (Pmiske) fia József rk. Márc. 26. Sallai Flórián népszerű és neje Sallai Mária fia halva született. *Halálozás*: Márc. 16. Kóbor Anna 8 hónapos, rk., tüdőlob. — *Kiss* István fm. (Pmiske) 83 éves, ág. h. ev., végelgyengülés. — *Kovács* János fű nap-számos 63 éves, rk., tüdővész. — *Szabó* Lajos kömivesegéd 29 éves, rk., tüdőgümőkór. Márc. 21. Ozv. Szücs Károlyné szül. Franciscs Mária 83 éves, rk., végelgyengülés. Márc. 25. Fekete Mária 2 hónapos, rk., veleszületett gyengeség. Márc. 27. Mester Mária (Pmiske) 8 napos, ref., veleszületett gyengeség. *Házasságot* nem kötöttek.

— Polgári iskolánk ügyében hétfőn délután 2 órakor értekezlet lesz a községházán, melyen a kultuszminisztérium képviseletében *Olaj* Ferenc osztálytanácsos lesz jelen.

— A mozi műsora. Március 31-én és április 1-én: Egy magányos sir. Dráma 8 felvonásban. Április 7. és 8-án: A tengerek fanyaja. Történet a tengerentúlról 7 felv. Április 9-én, húsvét másnapján: Jezus élete, halála és mennybemenetele. Végig színes passiójáték. Április 15. és 16-án: Az üldözött. Apr. 21. és 22-én: Ben Hur.

— Hasszorulás, rossz emésztés, erős bomlási és erjedési folyamat a gyomorbélhuzamban, bélbakterium- és gyomorsavtúltengés a nyelv gyuladása, az arcborón és a háton mutatkozó kiütések, valamint karbunkulusok a természetes „*Ferenc József*“ keserűvíz használatával mellett visszafejődnek. Számos gyakorló orvos a *Ferenc József* vizet már évtizedek óta mindkét nembeli felnőtteknek és iskolás gyermekeknek kitűnő sklerrel rendel. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Az ideai tenyészállatvásár kitüntettjei. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület ezidei harminchetedik kiállítás március 22-26. között zajlott le s eredményeiben a csonka ország ezen kiállítása meghaladta a békeévek Nagymagyarországnak elért legjobb eredményeit. A tenyészállatvásár az ideán a megszo-kott gépkiallításon kívül terménykiállítással, tejjgazdasági, állatorvosi s mezőgazdaságotkutatás ügyi pavilonokkal is bővítették. Sajnos. járá-sunk nagyon gyéren volt képviselve egy a ki-állítást, mint a látogatottságot illetőleg is. A tenyészállatkiállításon a devecseri gróf Ester-házy-uradalom törzskönyvezett hussertéstenyész-ével vett részt s a bemutatott szép tenyész-állatok nemcsak a II. csoportdíjjal tüntetettek ki, hanem legnagyobb részt vevőre is találtak, mely eredmény *Cuappon* Károly főintéző szakszerű fáradozását dicséri. Az ajkai urada-lom pedig a husmerinók csoportjában az I. díjat vitte el s kiállított állatai szintén vevőre találtak. A kiállításon *Nirnsee* Pál nagybir-tokos és *Andronyi* Péter főintéző mutatták be az ajkai uradalom ezen kiváló kollekcióját. Itt említtük fel, hogy *Günther* Imre lucernát termékenyítő gépujonsága iránt a kiállítás megnyitása alkalmából *Horthy* kormányzó ur öfoméltósága is érdeklődést tanusított s a fel-találóknak sok sikert kívánt.

— Asszonyok, leányok öröme közöl-jük, hogy öt évi szünetelés után ismét meg-jelenik a „Háztartás“ Magyar Asszonyok Köz-lönye, amelyet a magyar asszonyok legkivá-lóbbja, néhai Kürthy Emilné 35 évvel ezelőtt alapított. Ezernyi jó tanács van ebben a nép-szerű és bötartalmu folyóiratban, telítve első-rangu háziasszonyok pompás írásaival. Ez a háziasszonyoknak nélkülözhetetlen újság mi-ként a multban, most is havonta háromszor, 1., 10. és 20-án jelenik meg pazar nyomdai kiállítással. Tartalma felöleli a magyar gazda-asszonyvilág minden háztartási dolgát. Termé-szetesen elsősorban konyhai dolgokkal foglal-kozik és évente sok szék kipróbált ételrecep-tet közöl, de amellett gondja van az időszerű gazdasági és háztartási teendők ismertetésére. Dívat- és kézimunkarovata a szezonserű új-donságok valóságos tárháza. A „Háztartás“ negyed évre 6, fél évre 11 és egész évre 20 pengőbe kerül. Előfizetési pénzek a *Háztartás* kiadóhivatalába, Budapest, IV., *Városház-utca* 16. II/1. címre küldendők. Mutatószámot kész-séggel küld a kiadóhivatal.

Kisfaludy és Somló.

A M. T. E. Somlóvidéki Osztálya szíves figyelmébe.

A *Devecseri Ujság* egyik nemrégi száma több, Somlóval kapcsolatos kérdést vetett föl. Ezek között: — Hol járta a csárdást Somlón, Mikszáth regényének két pompás alakja: Noszty fiu és Tóth Mari? — Lehet, hogy ezt az epizódot minden való alaponélkül helyezte Mikszáth Somlóra, a költői szabad-ság jogánál fogva. De valószínűbb, hogy Som-lón megtörtént való eseményt szó itt regé-nyébe a nagy író, különben ő, a palócföld szülöttje, aki meséit, alakjait is főként onnét vette, miért helyezné az epizód színhelyét ép-pen Somlóra? Mikszáth bizonyára megfordult Somlón — sokat és szívesen járt Tuladunán — és itteni emléke lehet a regénybe szőtt ese-mény. Persze azt volna jó tudni: hol, kinél járt Mikszáth? De ez — legalább egyelőre — nyílt kérdés.

Többet tudunk *Vörösmarty* somlói tar-tózkodásáról, melynek emlékét „Somlóhoz“ című kötetemébe őrzte. Az első strófa:

Rideg Somló, térföldi remete,
Reád száll a mezők lellete,
Körülfolj a nap, mint hű szerető,
Oszatlan hévvel téged ölelő:
A távol Marcal szellőt küld feléd,
Hogy illat és fény olvadjon beléd.

A nagy költőt dr. *Cseresnyés* Sándor-hoz, Veszprémmegye literátus és tudós fő-orvosához fűzte meleg barátság. Az ő szőlő-jében tartott mulatságokra látogatott el né-hányszor Vörösmarty több pesti barátjával.

1845. szeptember 17-én nagy ünnepeget rendezett Cseresnyés az illusztris vendég: Vörösmarty tiszteletére s a szíves-keves házi-gazda „Vörösmartykhöz a Somlai bérce“ című versben köszönti a költőt. A vers hosszú s kevésbé jó Cseresnyésnek egyéb, határozot-tan értékes irodalmi művénel, de eredetiségé-nél érdemes arra, hogy egy részét ide írjuk.

Haj pedig bor nélkül
Mi a nagy világ?
Egy kő, mely bánatnak
Szűk, örömmek tág.

Bachus atya nékem
Van egy jó szerm:
Öntörz Somlaival
S meggyógyul sebent.

És ha ez nem használ?
Csak requiem, tor;

